

datum: juli 2015

betreft: Planning en procesgang programma Energie 2016–2019 (concept)

Planning op hoofdlijnen:

In de afgelopen periode is meerdere malen gesproken over de mogelijke contouren voor het programma Energie 2016–2019 met o.a. de directie, afdelingshoofden, projectleiders, met het vorige bestuur en de huidige bestuurder. Nienke Homan wil zo snel mogelijk een nieuw programma Energie. Volgens onderstaande, optimistische planning kunnen PS het programma op zijn vroegst behandelen in december.

1. Op 1 juni 1^e afstemmingsoverleg met gedeputeerde Homan, bespreken kaders nieuw programma Energie met het programmamanagement en directie.
2. Op 4 juni overleg Hans Schrikkema en **5.1.2e** over de procesgang en het betrekken van interne en externe stakeholders.
3. Op 11 juni afstemmingsoverleg met betrokken afdelingshoofden en gedeputeerde Homan waarin de kaders van het nieuwe programma zijn besproken.
4. Periode 15 juni t/m 14 augustus opstellen nieuw programma
5. Bespreken eerste versie programma FO Energie 17 augustus
6. 1^e ronde interne afstemmingsronde 17 t/ m 28 augustus
7. Naar aanleiding van de 1^e afstemmingsronde document aanpassen 31 aug t/m 4 september
8. 2^e ronde afstemming 7 t/m 18 september
9. 21 september t/m 1 oktober afronden programma en opmaken
10. Definitief concept programma bespreken FO Energie 5 oktober
11. GS 13 oktober mogelijke 2^e ronde GS 27 oktober
12. Na bespreking GS aanbieden aan PS
13. Commissievergadering 25 november
14. PS 16 december (met mogelijk een 2^e ronde begin 2016)

Procesgang

Nienke Homan vraagt om een breed gedragen programma. Dat vraagt om een proces waarin, naast interne consultatie gericht op afstemming tussen beleidsvelden en de inrichting van een passende programmaorganisatie, inclusief financiering, ruim aandacht zal zijn voor het betrekken van externe partijen. Omdat tegelijkertijd de wens bestaat om nog in 2015 het programma Energie in PS te behandelen zal een goede balans moeten worden gezocht tussen het betrekken van de juiste partijen op het juiste moment en het maken en houden van tempo.

Interne Consultatie

Een breed gedragen programma vraagt intern om goede afstemming. Hierbij gaat het om:

- Het maken van keuzes over de te stellen prioriteiten (wat komt in het programma, welke onderwerpen behoeven geen provinciale aandacht, welke onderwerpen vragen wel aandacht maar kunnen buiten het programma worden belegd).
- De wijze waarop vanuit het programma energie kan worden aangesloten bij 'lijnactiviteiten (wat kunnen afdelingen leveren aan het programma en hoe kan het programma helpen bij het realiseren van doelen in andere beleidsdomeinen);
- Mogelijke matching van programma budgetten met andere provinciale middelen;
- De inrichting en benutting van de revolverende fondsen;
- Bemensing

Tot stap 8 zal intern veelvuldig worden afgestemd met:

- Directie (Hans Schrikkema). Tijdens het reguliere overleg zullen de voortgang en de te maken strategische keuzes worden afgestemd.
- Gedeputeerde Nienke Homan.
- Klankbordgroep (afdelingshoofden). Afstemming, met name op de integraliteit van het programma. Per onderwerp zal met de betreffende afdelingshoofden worden gesproken.
- Kernteam. De ontwikkeling van het programma is een vast agendapunt tijdens het wekelijkse overleg met de belangrijkste projectleiders.
- EVO-leden. Dit is een overleg met een bredere samenstelling.
- Deskundigen fondsontwikkeling. Voor de financiering van een deel van het programma is de ontwikkeling van de door het College geïntroduceerde revolverende fondsen van belang. De kaders van het Maatschappelijk Investeringsfonds zullen in het programma worden uitgewerkt omdat circa 10 miljoen € voor energie-gerelateerde investeringen uit dat fonds beschikbaar zullen komen. De ontwikkeling van de fondsen vraagt specifieke expertise. Dit is nog niet belegd binnen de organisatie.

Een eerste inventarisatie voor gesprekken leidt tot het volgende overzicht. Lijst is uiteraard niet in beton gegoten. Doelen van de gesprekken zijn bovenstaand benoemd.

Naam	Onderwerp
5.1.2e	Meerjarenprogramma RCG
5.1.2e 5.1.2e	Omgevingsvisie; ruimte voor energie, Energy Academy Europe
Johan Koopmans	Inrichting programma en inzet PPM
5.1.2e 5.1.2e	Wind (op land), leefbaarheid, leefbaarheids- en accommodatiefonds
5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e	Duurzaamheid en energie, gebouwde omgeving
5.1.2e	
5.1.2e	Economische aspecten (Invulling Energy Port, Eemsdelta), MKB
5.1.2e 5.1.2e	Wind op land
5.1.2e	Verbinding portefeuille Patrick Brouns, invulling Energy Port
5.1.2e 5.1.2e /	MKB ondersteuning/ EnTranCe/Eemsdelta

5.1.2e	5.1.2e	
5.1.2e	5.1.2e	Decentrale energieopwekking, met name collectief zon
5.1.2e		Gebouwde omgeving
5.1.2e	1.2e	Internationale samenwerking
5.1.2e	5.1.2e	Wind op Zee en off shore grid
5.1.2e		Ontwikkeling revolverende fondsen.

Externe consultatie

We onderscheiden een aantal clusters van externe stakeholders:

Mede-overheden

- Afstemming met de **4 Noordelijke provincies** verenigd in Switch. Afgesproken is inmiddels dat de 4 provincies in augustus een afstemmingsoverleg plannen. Dan wordt ook duidelijk hoe de verschillende provinciale programma's passen in de Switch uitvoering. Op 1 oktober is een BONN werkconferentie gepland waarin de samenwerking in Switch zal worden besproken.
- **Gemeente Groningen** heeft via wethouder Gijsbergesen voorgesteld om een gezamenlijk programma Provincie-Stad te ontwikkelen. Hoewel dat nog een stap te ver lijkt biedt samenwerking op een aantal thema's veel kansen. Afstemming hierover met de gemeente daarom belangrijk.
- Verkennen hoe **andere provincies** (Overijssel, Gelderland) hun energieprogramma's hebben ingericht.
- **NCG/Overheidsdienst Groningen**. Afstemming zoeken met het Meerjaren programma van de NCG. Verbinding ligt met name op de ambitie Nul-op-de-meter (NoM) in de gebouwde omgeving. Aandachtspunt is de inzet van de provincie in de gebouwde omgeving buiten het aardbevingsgebied.
- **VGG**: centrale vraag: hoe faciliteren we, en brengen we gemeentes zodanig in positie dat zij hun rol kunnen spelen in de energietransitie opgave, passend bij het eigen gemeentelijke beleid. Hierbij voor het aardbevingsgebied wellicht aansluiten bij de gebiedsteams. Er is nu een koepeldeal met de gemeenten. Hoe verder?

Energy Valley

Wij hebben behoefte aan een sterke energie clusterorganisatie, compact in omvang maar met senior capaciteit die ons ondersteunt bij het realiseren van onze beleidsdoelen. De nieuwe financiering per 2016 vraagt om herijking van rollen en taken van Energy Valley. Overleg en afstemming nodig zodat inzet van SEV zo goed mogelijk past bij ambities van het programma Energie.

Kennis/onderwijs

Afstemming met Energy Academy Europe over mogelijke inbreng in het programma. Er zijn nog Green Deal middelen beschikbaar. Zoeken naar bestemming die past bij het programma. Daarnaast ook afstemming met EnTranCe wenselijk ivm verbinding innovatief MKB en de uitwerking van de innovatieagenda. Wellicht ook afstemming met het Energy College (MBO).

Maatschappelijke organisaties/burger initiatieven

- **Grunneger Power/GREK/NLD.** Burger-initiatieven en de ontwikkeling/professionalisering van lokale energie-coöperaties staan nadrukkelijk in het college akkoord. Afstemming over mogelijke rollen en taken van provincie in de verdere ontwikkeling van lokale initiatieven daarom nodig.
- Vanuit het programma leefbaarheid voor het aardbevingsgebied wordt een regionaal **programma Energietransitie** ontwikkeld (Dialogotafel). Dit programma richt zich met name op het stimuleren van lokale energie coöperaties. NMF Groningen (5.1.2e) is trekker van het programma.
- **Noorden Duurzaam?** (Ko Henneman)

Bedrijven

- **Conventionele Energiesector.** Omdat we de komende decennia te maken hebben met een 'hybride energiesysteem (fossiel en duurzaam naast elkaar) en de grotere energiebedrijven (Gasunie, Gastera, NAM, netwerkbedrijven) een rol willen spelen in de energietransitie is afstemming over doelen en inzet nuttig. Nog verkennen hoe dat het beste kan. Veel kandidaat-gesprekspartners zitten in de Strategic Board van SEV. Dat kan een route zijn. Een andere mogelijkheid is bijvoorbeeld een 'energie-diner' met bestuurders van belangrijke spelers.
- **Innovatief MKB.** Belangrijke doelgroep. Dit zijn bijvoorbeeld bedrijven die een IAG aanvraag hebben gedaan. Via ECP selectie maken.
- **Bedrijven Eemsdelta.** Vragen wellicht om aparte aandacht. Groot chemie, energie en afval cluster. Provincie werkt via verschillende trajecten samen met de bedrijven. Provincie heeft ambities op gebied van circulaire economie. In deze regio liggen kansen. Via ECP een selectie maken.
- Overige kandidaat-partijen: SER- NNL, VNO-NCW.

Friskijkers, dwarsdenkers en kantelaars

Dit zijn mensen die op persoonlijke titel of namens een organisatie een track record hebben op het gebied van energietransitie. Kandidaten zijn:

- Marjan Minnesma, directeur Urgenda
- 5.1.2e, hoogleraar Energietransitie, Erasmus Universiteit, directeur DRIFT
- 5.1.2e 5.1.2e, Club van Rome
- 5.1.2e 1.2e, onafhankelijk adviseur JPvS
- 5.1.2e Quintel

Met 5.1.2e en 5.1.2e overleggen over deze opzet en hoe we vorm gaan geven aan het participatieproces en de 'energie tour' van Nienke.